

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoP/74/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6712219625
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Priehoda
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6712219625.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici vo veci starostlivosti o maloleté deti: mal. U. U., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom K., t. č. M. F. Y. F.. R. v V. V., X. U. XX, V. V., zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny K. ako opatrovníkom, dieťa rodičov: matky M. U., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom K., t. č. Y., n. o. - N. P. D. E., V. E. XX, K., občianky SR, zast. Centrom právnej pomoci, Námestie Slobody 12, Bratislava, kancelária Banská Bystrica, Trieda SNP 75, a otca U. D., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom F. XX, V. V., občanovi SR, t. č. na neznámom mieste, zast. Y. Q., tajomníčkou Okresného súdu Brezno ako opatrovníčkou a mal. U. U., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom K., t. č. M. F. Y. F.. R. v V. V., X. U. XX, V. V., zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny K. ako opatrovníkom, dieťa rodičov: matky M. U., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom K., t. č. Y., n. o. - N. P. D. E., V. E. XX, K., občianky SR, zast. Centrom právnej pomoci, Námestie Slobody 12, Bratislava, kancelária Banská Bystrica, Trieda SNP 75, a otca U. I., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom P. G. XXX/XX, U., t. č. B. XXX, občanovi SR, o nariadenie ústavnej starostlivosti, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 5P/371/2012-160 zo dňa 22. 04. 2012 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Zvolen č. k. 5P/371/2012-179 zo dňa 24. 06. 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu vo Zvolene zo dňa 22. 04. 2012 č. k. 5P/371/2012-160 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu vo Zvolene zo dňa 24. 06. 2013 č. k. 5P/371/2012-179 z r u š u j e a konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým U. U., nar. XX. XX. XXXX a maloletou U. U., nar. XX. XX. XXXX z a s t a v u j e .

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom nariadil nad mal. U. a mal. U. ústavnú starostlivosť s tým, že táto sa bude vykonávať v Y. Y., N. X vo X.. Súd tak rozhodol po preukázaní, že v domácnosti starej matky, kde deti so svojou matkou žili, dochádzalo neustále k nedorozumeniam a konfliktom z dôvodov vzájomného nerešpektovania sa. Maloleté deti sa stali nervóznymi, agresívnymi, matka nielen ich výchovu, ale aj starostlivosť nezvládla, jej vtedajší spôsob života a nevhodné správanie ohrozovalo život, zdravie a priaznivý vývoj maloletých detí, pre ktoré dôvody kolízny opatrovník navrhol deti vyňať zo starostlivosti matky a umiestniť do krízového strediska. Na základe uznesenia Okresného súdu Zvolen č. k. 16PPOm/1/2012-10 zo dňa 17. 07. 2012 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 13CoPom/3/2012-46 zo dňa 27. 09. 2012 maloleté deti boli predbežným opatrením umiestnené do M. F. Y. F.. R. v V. V., pretože v čase rozhodovania okresného súdu o nariadení ústavnej výchovy k pozitívnej zmene na strane matky nedošlo a otcovia záujem o deti neprejavili, na ich výživu neprispievali, súd nariadil ústavnú výchovu nad maloletými deťmi. Zároveň uložil rodičom povinnosť prispievať na výživu maloletých detí výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa mesačne od právoplatnosti rozhodnutia.

Odvolaním rozsudok okresného súdu napadla matka maloletých detí. Nariadenie ústavnej starostlivosti považuje za nesprávne a predčasné, nakoľko sa ním nerieši životná situácia ani jej, ale ani maloletých detí. Oproti stavu a dobe, v ktorej súd rozhodoval o nariadení ústavnej starostlivosti, sa materiálna, ako aj bytová situácia matky podstatne zmenila k lepšiemu, lebo má zabezpečený stabilný príjem, zamestnala

sa v spoločnosti E. P., s. r. o., o čom predložila pracovnú zmluvu uzavretú dňa 04. 04. 2013. Z domácnosti svojich rodičov sa odsťahovala, zabezpečila si samostatné bývanie. Matka prejavila maximálnu snahu zabezpečiť starostlivosť o svoje deti, a preto navrhla, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Kolízny opatrovník odporučil rozsudok okresného súdu potvrdiť, lebo matka nepredložila žiaden dôveryhodný dôkaz o zmene pomerov, nepreukázala na akú dlhú dobu má zabezpečený prenájom rodinného domu v G., nájomnú zmluvu treba považovať za účelovú a nedôveryhodnú, lebo bola vypracovaná len pár dní pred podaním odvolania. Za ďalšiu podstatnú skutočnosť kolízny opatrovník uviedol, že matka zo svojho súčasného príjmu pri potrebe platiť aj nájomné, nebude schopná zabezpečiť deťom osobnú starostlivosť a základné životné potreby. Od umiestnenia detí do krízového strediska matka prestala s kolíznym opatrovníkom spolupracovať, odmietla komunikovať so sociálnymi pracovníkmi, na predvolanie nereagovala. Ak by mala skutočný záujem o deti, sama by vyhľadala tunajší úrad a informovala zamestnancov o nových skutočnostiach a možnosti zverenia maloletých detí do jej osobnej starostlivosti. Podľa kolízneho opatrovníka je matka silne sociálne a finančne závislá na svojej matke a snaží sa rešpektovať jej požiadavky, preto dochádza u nej k vnútornému protirečeniu a k ťažkostiam v uspokojovaní vlastných potrieb a potrieb starej matky.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal s poukazom na ustanovenie § 212 ods. 2 písm. a) O. s. p., po nariadení pojednávania v zmysle ustanovenia § 214 ods. 1 písm. a) O. s. p., po doplnení dokazovania rozsudok okresného súdu o nariadení ústavnej výchovy nad maloletými deťmi zrušil a konanie v tejto veci zastavil.

Oboznámením sa s obsahom spisu odvolací súd konštatuje, že v čase rozhodovania okresným súdom bolo dôvodné nariadiť nad maloletými ústavnú výchovu, pretože matka v tom čase nemala vytvorené podmienky pre riadnu výchovu a opateru detí. Matka nemala zabezpečené stále ubytovanie, ale ani zamestnanie. Existenčne bola závislá na podpore svojej matky. Ani vtedajší spôsob života matky nedával záruku, že by sa vedela o maloleté deti postarať. Radikálna zmena v správaní a postojoch matky nastáva až po umiestnení detí do M. F. Y. F. R.. Dňom 01. 10. 2013 sa matka stala klientkou neziskovej organizácie Y. - N. P. D. E. vo K.. V zariadení núdzového bývania jej bolo poskytnuté ubytovanie v jednej izbe na dobu troch rokov. Matka spĺňa podmienky ubytovania, lebo rešpektuje interné pravidlá tohto zariadenia, je zodpovedná a spoľahlivá, aktívne sa podieľa na riešení svojej sociálnej situácie. Vo vzťahu k zamestnancom a k ostatným klientom zariadenia je komunikatívna a ústretová. Z mesačného príjmu 250 €, ktorý matka dosahuje ako H. vo firme E. P., s. r. o. vo K., uhrádza za poskytovanie sociálnych služieb mesačne 75 €. Zariadenie Y., v ktorom matka obýva jednu izbu zariadenú dvoj-posteľou, váňandou, chladničkou s mrazničkou, s dvomi skrinkami, stolom, tromi stoličkami, elektrickým sporákom, mikrovlnnou rúrou, kuchynským dresom, so skrinkami, sušiacom na prádlo, sa zviazalo vytvoriť matke podmienky na prípravu stravy, vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny, pranie, žehlenie, údržbu šatstva, bielizne, záujmovú činnosť a vytvárať podmienky pre výchovu a starostlivosť o maloleté deti. Pozitívnu zmenu pomerov na strane matky konštatoval aj kolízny opatrovník v správe zo dňa 18. 10. 2013. Pri súčasnom šetrení rodinných pomerov matka bola ochotná komunikovať s pracovníkmi úradu a odpovedať na ich otázky. S maloletými deťmi udržiava matka pravidelný kontakt, každý víkend si deti berie a trávi s nimi čas v zariadení. Matka si riadne plní aj vyživovaciu povinnosť voči deťom umiestneným v Y. F. R.. Maloleté deti ťažko prežívali umiestnenie v zariadení, čo sa prejavilo najmä u mal. U. neurotickými prejavmi. Pobyt detí u matky sa prejavil pozitívne, deti sa vrátili do zariadenia spokojné, víkend strávený s matkou vnímali príjemne a hlavne bezstresovo. Matka dokázala deťom zabezpečiť všetky základné potreby, režim dňa, hygienu, stravovanie, trávenie voľného času. Maloleté deti sa počas celého týždňa tešia, že opäť budú cez víkend len s matkou a už od začiatku týždňa si pripravujú veci, ktoré si vezmú so sebou k matke. Pracovníci Y. F. R. samostatný pobyt maloletých detí s matkou vnímajú ako pozitívny potenciál pre ich ďalší psychický, fyzický a sociálny vývoj. Deti si spontánne udržiavajú poriadok vo svojich veciach, bezproblémovo rešpektujú požiadavky, ktoré sú na nich kladené, sú komunikatívnejšie, správanie detí je odrazom ich vnútorného pokoja a osobnej vyrovnanosti. Emocionálny vzťah medzi matkou a maloletými deťmi je vytvorený, matka má záujem aj snahu deťom poskytnúť rodinné zázemie. Kolízny opatrovník vyjadril presvedčenie, že matka s maloletými deťmi je schopná samostatne fungovať za predpokladu, že bude rodine v prípade potreby poskytovaná intenzívna sociálna podpora.

Na základe takto preukázaného skutkového stavu svedčiaceho o podstatnej, a to zvlášť pozitívnej zmene pomerov u matky, ktorá sa odrazila aj v zmene správania sa maloletých detí, odvolací súd dospel k záveru, že nariadenie ústavnej výchovy nad maloletými deťmi v súčasnosti nie je dôvodné. Nakoľko okresný súd konanie o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi začal bez návrhu v zmysle ustanovenia § 81 ods. 1 O. s. p. z úradnej povinnosti uznesením č. k. 5P/371/2012-52 zo dňa 08. 11. 2012 odvolací súd rozsudok okresného súdu, ktorým nariadil ústavnú výchovu nad mal. U. a mal. U., zrušil a konanie v tejto veci, t. j. vo veci nariadenia ústavnej starostlivosti, zastavil, lebo odpadli dôvody, pre ktoré bolo konanie začaté, čím došlo k takému nedostatku podmienky konania, ktorý nebolo možné odstrániť. Vznikol preto v súlade § 211 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 104 ods. 1 a § 221 ods. 2 O. s. p. dôvod na zastavenie konania, lebo podľa § 221 ods. 1 písm. i/ O. s. p. bol daný aj dôvod na zrušenie rozhodnutia súdu prvého stupňa, keďže vo veci sa rozhodlo bez návrhu. Týmto dochádza k obnove predchádzajúceho právneho stavu založeného súdnymi rozhodnutiami o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom. Mal. U. bol rozsudkom Okresného súdu Zvolen č. k. 5P/439/02-27 zo dňa 27. 01. 2003 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 12CoP/31/03-43 zo dňa 30. 06. 2003 zverený do výchovy a opatery matky. Vyživovacia povinnosť otca voči mal. U. bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Zvolen č. k. 5P/233/04-123 zo dňa 12. 01. 2005, ktorým súd uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu mal. U. sumou 1.000 Sk (33,19 €) mesačne od 01. 01. 2004 vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Po rozchode rodičov Okresný súd Zvolen rozsudkom č. k. 5P/529/2011-50 zo dňa 28. 05. 2012 mal. U. zveril do osobnej starostlivosti matke. Otcovi U. I. súd uložil povinnosť prispievať na výživu mal. U. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa počnúc dňom 01. 11. 2011 vždy do 20. dňa v mesiaci k rukám matky. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 26. 06. 2012.

Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.